

ZAPOMENUTÁ DÍVKA
STRAŠLIVÉ TAJEMSTVÍ
DVA ŽIVOTY V SÁZCE

„Od *Dívky ve vlaku*
mě žádná kniha tak
nechválila.“

TESS GERRITSEN

SNAŽ SE NEDÝCHAT

HOLLY SEDDON

Snaž se nedýchat

HOLLY SEDDON

Copyright © Holly Seddon, 2016

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Překlad © Marek Čtrnáct, 2017

Obálka © Pavel Tůma – RITA, 2017

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2017

ISBN 978-80-7585-206-9 (pdf)

Snaž se nedýchat

Přeložil Marek Čtrnáct

Pro Booa a děti

Amy

18. července 1995

V Amyině těle duněla hudba a chytala ji za srdce. Byla tak hlasitá, že jí horečnatě bušily ušní bubínky a drobná žebra se chvěla. Hudba byla vším. No, skoro vším.

Noviny později patnáctiletou Amy Stevensonovou nazvaly „paprskem slunečního světla“ a řekly, že měla „všechny důvody žít“. Ve sluchátkách jí bzučel britpop, zatímco se s ruksakem na zádech oklikou plahočila domů.

Amy měla kluka, Jakea. Miloval ji a ona jeho. Byli spolu už skoro osm měsíců, chodili po romantické trase kolem „horního pole“, když byla ve škole přestávka. Rozpálenou ruku v rozpálené ruce. Rychle bijící synchronizovaná srdce.

Amy měla dvě nejlepší kamarádky: Jenny a Becky. Ty tři tančily ve věčném víru povídaček, soupeření a drbů. Zkazky plné zvrátů jako: „ona řekla, že on řekl, že ona řekla“ předcházely lítostivým, uvzlykaným objetím na konci každého opileckého sobotního večera.

Večery ve městě znamenaly citrónovou pálenku v Memorial parku nebo u Archers a citronádu v hospodě U Spáče, kde by nelegitimovali ani pětileté dítě. Když se šlo druhého dne do školy, obnášelo to v šest večer telefonování – hned jak začalo být laciné. Amy mluvila tak dlouho, dokud do jídelny nepřišel její nevlastní táta Bob a navrhl na ni *ten* pohled: je večere, přestaň se vybavovat přes můj telefon. Ve čtvrtek večer dávali pořad *Top of the Pops* a seriál

Eastenders; v pátek večer stály na pořadníku *Přátelé* a *The Word*.

Amyina taška z Kickers byla každým krokem těžší a těžší. Nepohodlně si ji přesunula na druhé rameno, a tím se jí zamotaly dráty tak, že jí z jednoho ucha vyletělo sluchátko a nahrnuly se tam zvuky skutečného světa.

Šla domů oklikou. Den předtím přišla dřív a překvapila Boba v kuchyni, když si do svého oblíbeného hrnku míchal Coffee Mate. Nejdřív se usmál a rozpráhl ruce, aby ji objal, ale pak si uvědomil, že se vrátila v rekordním čase, a tím pádem musela jít přes pole.

Takže musela přetrpět půl hodiny Bobových blábolů o tom, že má chodit domů bezpečnou cestou po silnicích: „Říkám to proto, že tě mám rád, Ames, oba tě máme rádi a jenom chceme, abys byla v bezpečí.“

Amy poslouchala, poposedávala a potlačovala zívání. Když konečně skončil, oddusala nahoru, plácla se na postel a začala kolem sebe házet obaly od céděček, jak si sestavovala našťvaný mix: Rage Against the Machine, Hole a Faith No More.

Protože den předtím Boba překvapila, věděla, že teď už bude pravděpodobně doma. Čekat, aby ji přistihl a pustil se do ní znovu. To za ty problémy nestálo, i když v úterý byla delší cesta zvláště nesnesitelná. Taška byla vždycky hrozně těžká, protože měla francouzštinu a dějepis a oba tyhle předměty vyžadovaly pitomé masivní učebnice.

Amy hodiny francouzštiny bytostně nenáviděla. Učitel je asi pitomec. No řekněte – kdo potřebuje dávat oknu nějaký rod? Líbila se jí však myšlenka, že by uměla francouzsky. Francouzština zněla sexy. Představovala si, že by mohla svést někoho trochu sofistikovanejšího, než byl Jake, kdyby mu do ucha zašeptala něco francouzsky. Třeba někoho staršího. Někoho mnohem staršího.

Samozřejmě, že Jakea milovala a myslela to vážně, když to říkala. Nechala si jeho jméno pečlivě vyšablonovat na tašku tippexem, a když si představovala budoucnost, byl v ní on. Ale během posledních pár týdnů si začala stále víc a víc všímat vzájemných rozdílů.

Jake s širokým úsměvem a tmavohnědýma štěněčima očima byl tak něžný a bylo tak snadné s ním trávit čas. Ale za tu dobu, co spolu chodili, sebral sotva dost odvahy na to, aby jí strčil ruku pod školní košili. Celé polední přestávky trávili tím, že se líbali na horním poli a jednou na ni vlezl. Ale ona pod tou váhou ztratila cit v noze a musela se pohnout. Jeho to tak vyvedlo z míry, že zbytek dne sotva promluvil.

Trvalo to už celé měsíce a ona byla pořád panna. Začínalo to být trapné. Nesnášela myšlenku, že je z holek poslední. Nenáviděla, když v čemkoli prohrávala.

Navzdory své frustraci Amy doufala, že Jake vynechal kroužek džuda, aby se tu s ní mohl sejít. Jake a jeho mladší bratr Tom jezdili každý den ze školy autem, protože jejich nafoukaná máma pracovala jako školní tajemnice. Rodina bydlela v domě na Royal Avenue s dvojitým průčelím. Vždycky byl doma dřív, než Amy došla ke svému terasovému domu se dvěma ložnicemi na Warlingham Road, kde bydlela s Bobem a se svojí mámou Jo.

Jakeova máma Sue neměla Amy ráda. Jako by v ní viděla někoho, kdo zkazí její drahé děťátko. Amy se však zalíbila myšlenka, že je jako nějaká osudová nevěstka v šarlatu. Vlastně se jí líbila myšlenka, že je jakákoli žena.

Amy Stevensonová měla tajemství. Takové, ze kterého se jí svíral žaludek a její srdce bušilo. Žádná z Amyiných kamarádek o jejím tajemství nevěděla a rozhodně o něm neměl ponětí ani Jake. Ten se to nikdy dozvědět nesmí. Ani jeho máma s těmi svými nesouhlasnými pohledy by to nikdy neuhádla.

Amyino tajemství bylo totiž starší. V jejích očích prostě muž. Nikoliv kluk. Rozhodně a absolutně muž. Měl širší ramena než Jake, hlubší hlas, a když dělal nezdvořilé poznámky, vycházely z úst, která si vysloužila právo je říkat. Byl vysoký a krácel sebevědomě, nikdy nespěchal.

Její tajemství používalo vodu po holení, nikoliv jen Lynx, a jezdilo v autě, ne na kole. Na rozdíl od Jakeových písčivých vlasů byly ty jeho husté a tmavé. V sestřihu, jaký nosí chlap. Skrz košile viděla, že mu v mělké prohlubni uprostřed hrudi rostly tmavé chlupy. A její tajemství vrhalo vysoký a tmavý stín.

Když na něj Amy pomyslela, vždycky jí vybuchly nervy a její hlavu naplnil jasně čistý zvuk, který úplně vypínal rozum.

Tajemství se dotýkalo jejího pasu tak, jako se muž dotýká ženy. Na rozdíl od kluků v její třídě jí otvíral dveře, zatímco se spolužáci hrnuli na chodbu jako stříbrné kuličky v pinballovém automatu.

Její máma by řekla, že je „vysoký, tmavý a fešák“. Nemusel se předvádět, nemusel se chlubit. Dokonce ani ty nejhezčí holky ze školy by si nepomyslely, že u něj mají šanci. Žádná z nich neměl tušení, že Amy má víc než jen šanci. Daleko víc.

Zároveň ale Amy věděla, že on bude muset zůstat tajemstvím, a navíc tu bude jen krátce. Že je čárkou v jejím příběhu, nic víc. Věděla, že by to všechno měla držet zamčené uvnitř. Dokonale a úplně ukryté v soukromí, naprosto oddělené od zbytku jejího životního „soundtracku“. Už teď to vlastně byla vzpomínka. Za pár měsíců bude pořád u oběda olizovat Jakea, hašteřit se s kamarádkami, vymýšlet si výmluvy, proč nemá včas domácí úkoly. Bude poslouchat každou noc na Rádiu Jedna pořad Marka a Larda. Tohle věděla. Ale říkala si, že jí to nevádí.

Ten pocit, co Amy měla, když se dotkl jejích boků nebo jí odhrnul vlasy z obličej, byl jako elektrický šok. Už jen špičky jeho prstů způsobovaly, že Amyino tělo zpívalo způsobem, který vytěsnil všechno ostatní na světě. Byla vzrušená a zároveň vydešená myšlenkou na to, co by jí mohl udělat a co by chtěla ona udělat jemu. Dostanou někdy příležitost? Věděla by, co dělat, kdyby ji dostali?

Myslela na ten polibek v kuchyni, na jeho ruce na svém obličej, lechtání strniště, které nikdy předtím necítila. Právě ten jeden malý polibek jí bránil usnout.

Amy zahrnula na Walingham Road a začal rituál. Položila tašku na drolicí se betonovou zídku. Upravila si sukni, aby nebyla povytažená. Vyložila ven svoje věci a našla tělový sprej „Chic“ od Impulse a třešňový balzám na rty.

Zatrásla sprejem a naplnila vzduch krátkým výbuchem sladké páry. Potom se opatrně rozhlédla a vstoupila do oblačky parfému, jako to viděla dělat svoji mámu před nocí ve společenském klubu.

Přejela si balzámem po dolním rtu, pak po horním, spojila je dohromady, a potom je svetříkem osušila do matova. Kdyby tu Jake náhodou čekal, chtěla být připravená, ale nechtěla, aby bylo očividné, že se snažila.

Walkman jí dál zaplavoval uši. Začal hrát „Do You Remember the First Time?“ od Pulp a Amy se usmála. Jarvis Cocker se jí šklebil do uší a mrkal, zatímco vracela všechno zpátky do tašky, pak si ji hodila na druhé rameno a pokračovala po cestě.

Na silnici uviděla Bobovu dodávku. Amy byla dvanáct baráků od domova. Když zamžourala, rozeznala nějakou postavu, která kráčela směrem k ní.

Z toho, jak ta postava šla – sebevědomě, vzpřímeně, s rozmyslem – poznala, že to určitě není Jake. Ten cupital jako vylekaný krab, napůl šel, napůl běžel. Ze štíhlého pasu

té postavy Amy poznala, že to není ani Bob, který měl tvar malé brambory.

Když si Amy uvědomila, kdo to je, najednou ji přepadl nával nevolnosti.

Viděl ho někdo?

Viděl ho Bob?

Jak mohl riskovat přijít k domu?

Ale to, co Amy cítila především, byl výbuch rozjaření a adrenalinu, který ji vyslal jeho směrem, jako železné pily k magnetu.

Jarvis Cocker jí pořád říkal do uší sprost'árny. Chtěla, aby toho nechal, ale nechtěla neohrabaně škubat za sluchátka.

Dívala se do očí svému tajemství a kousala se do rtu, zatímco mačkala všechny knoflíky, dokud konečně nestiskla ten správný a hudba neutichla. Už byli těsně u sebe. Usmál se a pomalu se natáhl dopředu. Vyndal jí z ucha jedno sluchátko, pak druhé. Jeho prsty se otřely o její uši. Amy ztěžka polkla, nebyla si jistá pravidly.

„Ahoj, Amy,“ řekl a stále se přitom usmíval. Jeho zelené oči se zaleskly, řasy měl tak tmavé, že vypadaly mokré. Připomínal jí starou fotografii Johna Travolty, jak si myje obličej mezi natáčením scén v *Horečce sobotní noci*, otištěnou v jednom z jejích hudebních časopisů. A i když si Amy myslela, že John Travolta je tak trochu moula, byla to moc hezká fotka. Strčila si ji do svého skicáku s tvrdými deskami na předmět Výtvarná výchova a návrhářství.

„Ahoj...“ odpověděla hlasem jen trochu nad šepotem.

„Mám pro tebe překvapení... nastup si.“ Pokynul ke svému autu – Ford Escort v barvě lišky – a velkopansky otevřel dveře jako nějaký osobní šofér.

Amy se rozhlédla a řekla: „Nevím, jestli bych měla, otčím se asi kouká.“

Jakmile její slova zazněla ve vzduchu, uslyšela Amy poblíž zvuk zavíraných dveří a přikrčila se za Escort.

Na chodníku o kousek dál Bob se zamručením postavil svoji tašku s náradím. Ztěžka vydechl, když hledal klíčky a otevřel svoji dodávku. Hodil tašku na sedadlo spolujezdce, aniž by tušil, že ho někdo sleduje, a zabouchl těžkýma chlupatýma rukama dveře. Odbatolil se k místu řidiče, vyhoupl se do něj a se zarachocněním převodovky odjel. Zadek dodávky se třásl, jako když pes vrtí ocasem.

Jakkoli byla Amy vzrušená, na cokoli připravená, jedna část (ta větší) chtěla vyrazit po cestě a naskočit do otčímovy dodávky, aby byla zase malá a v bezpečí, a zeptala by se Boba, jestli může řídit.

„To byl tvůj otčím?“

Amy vstala, oprášila se a beze slova přikývla.

„Takže problém je vyřešen. Nastup si.“ Nasadil aligátoří úsměv. A bylo to. Amy už neměla žádnou další výmluvu, a tak vlezla do auta.

Alex

7. září 2010

Nemocniční oddělení vželo v mrtvé pauze. Devět těl beze slov a bez zvuků prkenně sedělo pod úhlednými pastelovými příkrývkami.

Alex Daleová už dřív psala o předčasně narozených dětech, jejichž životy byly křehké jako hromádka zlatého prachu a trvaly jen vteřiny.

Psala o degenerativních nemocech a lidech závislých na přístrojích, jejichž budoucnost visela na nedbalém přepnutí tlačítka. Dokonce popsala každý srdcervoucí detail smrti své vlastní matky, ale tihle pacienti sedící před ní zažívali velice odlišnou živoucí smrt.

Povislé tváře na oddělení nervových postižení v Královské nemocnici v Tunbridge Wells kdysi znaly život. Nebyly jako ty předčasně narozené děti, které neznaly nic než dělohu, trubičky, které do nich pronikaly a teplo úzkostných, zoufalých rukou svých rodičů.

Tihle lidé nebyli jako pacienti s demencí, jejichž dětské stavy byly přerušovány hrůzou vzpomínek.

Tito nehybní lidé na „vegetativním oddělení“ byli jiní. V jejich životech nedošlo k žádnému pomalému úpadku, ale k zatažení za záchrannou brzdu. A oni se drželi pořád tam někde uvnitř své samoty.

Někteří pomalu mrkali, mírně otáčeli hlavy ke světlu a plynně měnili výraz. Jiní byli ztuhlí, ať už v nějaké

grimase, v klidu nebo vprostřed traumatu. Teď byli všichni uvěznění v tichém výkřiku.

„Takové pacienty celá léta odepisovali,“ řekla manažerka oddělení, plavovlasá dáma s těmi nejhlubšími vráskami kolem očí, co kdy Alex viděla. „Říkalo se jim ‚rostliny‘.“ Odmlčela se a povzdechla si. „Hodně lidí jim tak říká pořád.“

Alex přikývla, zatímco nesouvislými poznámkami konverzaci zaznamenávala do zápisníku Moleskine.

Manažerka oddělení pokračovala. „Ale jde o to, že nejsou všichni stejní a neměli bychom je odepisovat. Jsou to osobnosti. Někteří z nich vůbec nevnímají, ale jiní jsou ve skutečnosti ve stavu minimálního vědomí, a to je něco úplně jiného, než být mozkově mrtvý.“

„Jak dlouho tu většinou zůstávají, než se zotaví?“ zeptala se Alex a připravila si tužku nad papírem.

„No, jen velice málo z nich se kdy zotaví. Letos v létě nám tu jeden hoch odešel domů, kde o něj budou čtyřia dvacet hodin denně pečovat jeho rodiče a sestra, ale to byl po letech první.“

Alex pozvedla obočí.

„Většina z nich už je tu dlouho,“ dodala manažerka. „A většina z nich tu také zemře.“

„Chodí k nim hodně návštěv?“

„No ano. Někteří mají rodiny, a ty sem přicházejí každý týden už mnoho a mnoho let.“ Zastavila se a přejela pohledem lůžka.

„Nejsem si jistá, jestli bych to dokázala. Umíte si představit chodit sem týden za týdnem bez jakéhokoli výsledku?“

Alex se pokoušela setřást vzpomínky na svou vlastní matku se zacuchanými vlasy, jak se prázdně dívá do tváře své jediné dcery a prosí o pohádku na dobrou noc.

Manažerka oddělení ztišila hlas – u několika lůžek seděly návštěvy.

„Teprve nedávno jsme si uvědomili, že pod povrchem sídlí ještě určité známky života. Týká se to pacientů, jako jsou tito,“ ukázala na lůžka za Alex, „a mluví se o hrstce pacientů z celého světa, co dokonce začali komunikovat.“

Zastavila se. Obě ženy stály uprostřed oddělení mezi závěsy a lůžky. Alex pozvedla obočí na znamení, že chce, aby manažerka pokračovala.

„No vlastně to není tak úplně přesné. Pacienti komu-
nikovali celou dobu, lékaři pouze předtím nevěděli, jak je
slyšet. Nevím, kolik jste toho četla, ale když někoho udr-
žují naživu přístroje, soud ho může po roce nechat odpojit.
A teď, s těmi škrty...“ Manažerka se odmlčela.

„To je hrozné, nemít hlas,“ povzdechla Alex, zatímco
si čmárala poznámky a potácela se, stížená nevolností ze
bzukotu mnoha přístrojů nemocničního oddělení.

Alex psala do víkendové přílohy profil o díle doktora
Haynese, obtížně zastihnutelného vědce. Ten zkoumal ske-
ny mozku, které u takovýchto pacientů odhalily známky
komunikace. Ještě se s ním nesetkala a termín se kvapem
blížil. Zdaleka to nebyla její nejlepší práce.

Na oddělení stálo jedno prázdné lůžko. Zbýlých devět
bylo zaplněno tichem. Všech deset mělo ve svých kójích
s lilkově zbarvenými závěsy identické příkrývky, modré
jako pro miminka.

Mezi těmi pastelovými stěnami mohly sestry a zřízení
s hekáním pacienty dostrkat do sedu, otírat jim mokrá ústa
a oblékat je do šatů přinesených z domova nebo darovaných
dobrodinci, kteří se od nich raději drželi dál.

Za recepcí zašumělo rádio, jak se v něm vystřídal hovor
a „staré zlaté šlágry“. Sotva slyšitelná hudba se přetlačovala
s tichými zvuky dýchání pacientů a pípáním a hučením
přístrojů.

Alex zaujal plakát v nejuvzdálenějším koutě oddělení.
Byl to Jarvis Cocker z Pulpu, se svěšeným zápěstím

a zabalený v tvídu. Snažila se zahlédnout jméno časopisu, ze kterého byl plakát pečlivě vyjmutý.

Časopis *Select*. Dávno mrtvý, dávno zapomenutý, oblíbený v době, kdy Alex procházela pubertou a zaplavila tehdy jeho redakci dopisy, ve kterých prosila o pracovní zkušenosti a nedostala na ně nikdy odpověď. Bylo to v časech, kdy se hudba zdála tou jedinou láskou, o které by někdo mohl chtít číst nebo psát.

Manažerku v tmavomodré uniformě, která tu Alex provázela, někdo odchytil. Alex ji zahlédla, jak tiše a vážně hovoří s usazeným návštěvníkem pacientky v tuhém růžovém županu.

Alex se tiše přišourala ke kóji v koutě. Po ranním běhu jí hrozně bolely holeně a bolesti sebou škusbla, když zrychlila krok. Tenké podrážky střevíčků se jí zarývaly do puchýřů jako štěrky.

Většina pacientů byla přinejmenším ve středním věku, ale ta kóje v koutě budila dojem mládí, ze kterého se obracel žaludek.

Závěsy byly zatažené ledabyle, jen napůl, a tak Alex tiše prošla velkou mezerou mezi nimi. I v šeru kóje viděla, že Jarvis Cocker není sám. Vedle něj se nepříjemně šklebil mladý Damon Albarn z Blur. Oba před lety opatrně vystříženi ze *Selectu*, i když jejich připínáčky teď už pokryl prach.

Nic se tu nehýbalo. Příkrývka na posteli zakrývala pahorek kolen. Dvě hubené paže spočívaly našikmo na naškrobeném povlečení. Byly nafialovělé, s husí kůží, orámované obnošeným modrým tričkem.

Až do této chvíle se Alex vyhýbala přímému pohledu na kohokoli z pacientů. Zdálo se příliš nezdvořilé jen tak zírat na ty ztuhlé tváře jako nějaký viktoriánec na výstavce zrud. I teď přešlapovala kousek vedle britpopového lůžka jako nervózní dítě. Zadívala se na jasně bílé vybavení, které

se tyčilo nad postelí, chvíli si zbytečně čmárala do notesu a hrála o čas, než konečně dokázala spustit pohled na hlavu té mladé ženy.

Její vlasy byly velmi tmavě kaštanové a nahrubo zastřižené do ofiny, všude jinde zůstaly dlouhé a zacuchané. Její nápadné modré oči byly pootevřené a jasné jako skleněnky. Alex měla dlouhé tmavé vlasy v ohonu a oči modré jako moře, takže to skoro vypadalo, jako kdyby se dívala na svůj odraz v zrcadle.

Jakmile si Alex dovolila spustit oči na celou tvář té ženy, trhla sebou.

Ona tu ženu znala.

Byla si jistá, že tu je nějaké spojení, ale to, co pocítila, byl jen záblesk vzpomínky bez něčeho konkrétního, co by si mohla vybavit.

Zatímco v jejích spáncích bušil zpanikařený pulz, sebrala odvalu, aby se podívala znovu, aby mentálně nakoukla skrz prsty. Ano, znala tu tvář, znala tu ženu.

Nebylo to tak dávno, co měla Alex vybavovací schopnost ostrou jako břitva – tehdy by se během okamžiku vynořilo jméno. Dnes byl její mentální pořadač poněkud zrezivělý.

Alex uslyšela tlusté ploché podrážky a těžké nohy, které se k ní rychle blížily. V tu chvíli jí to došlo.

„Hrozně se omlouvám,“ řekla manažerka oddělení, když k ní přisupěla. „Kde jsme to byly?“

Alex se otočila a podívala se na svou průvodkyni. „To je...?“

„Ano, je. Říkala jsem si, jestli ji poznáte. Musela jste být velice mladá.“

„Byla jsem v jejím věku. Chci říct, jsem v jejím věku.“

Alex bušilo srdce, věděla, že se jí ta žena v posteli nemůže dotknout, ale i přesto pocítovala znepokojení.

„Jak dlouho už tady je?“

Manažerka se podívala na ženu v posteli a zlehka se posadila na povlečení poblíž ohybu jejího lokte.

„Skoro od té doby,“ řekla tiše.

„Bože, chudák holka. Každopádně.“ Alex mírně potřásla hlavou: „Omlouvám se, mám na vás ještě několik otázek, jestli to nevadí?“

„Ale samozřejmě,“ usmála se manažerka.

Alex se zhluboka nadechla a sebrala se. „Tohle bude možná znít hloupě, ale máte tu někdy problém s náměsíčností?“

„Ne, to problém není. Oni se nemohou hýbat.“

„Aha, samozřejmě,“ řekla Alex a odhrnula si horním koncem propisky prameny vlasů z očí. „Překvapilo mě, jak je vaše oddělení zabezpečené – to je standard?“

„U dveří takhle nehlídáme pořád, jenom když je tu rušno. Jinak většinou zůstáváme v kanceláři, máme hodně papírování. Ale bezpečnost tu bereme velice vážně.“

„Proto jsem se musela zapsat?“

„Ano, vedeme si záznam o všech návštěvách,“ řekla manažerka. „Když o tom přemýšlíte, s těmihle lidmi by si kdokoli mohl dělat, co by chtěl, kdyby měl takové sklony.“

Alex pomalu přejela očima do oranžového svitu slunce a ztěžka mrkala. Amy Stevensonová. Ta žena v posteli. Pořád jí bylo patnáct, s jejími britpopovými plakáty, rozcuchanými vlasy a dívčíma očima.

Když Alex zpomalila na přechodu pro chodce, muchlující se párek teenagerů v tmavomodrých uniformách, propletený jako závodníci v trojnohém běhu, skoro upadl na kapotu jejího černého Volkswagenu Polo.

Alex nemohla přestat myslet na Amy. Na Amy Stevensonovou, která jednoho dne odešla ze školy a domů už nedorazila. Zmizelá Amy. Tragický příběh teenagerky ve

školní uniformě, která vypadala dobře v televizi. Usměvavá školní fotka vysílaná ve všech celonárodních zpravodajských pořadech. Amyina vzlykající matka a úzkostný otec, nebo to byl nevlastní otec? Shluky jejích kamarádů ze školy, když se tam pořádalo „zvláštní shromáždění“, zabírané pro večerní zprávy.

Pokud si Alex vzpomínala, Amyino tělo se našlo o několik dnů později. Pátrání dominovalo zprávám celé měsíce. Nebo to byly týdny? Alex byla stejně stará jako Amy a pamatovala si ten šok ze zjištění, že není nezranitelná.

Vyrostla třicet minut cesty od Amy. Kdokoli ji mohl kdykoli, i za bílého dne, sebrat na ulici.

Amy Stevensonová: největší zpráva roku 1995. Teď leží v lidském archivu.

Bylo 12:01. Slunce bylo nad ráhnem¹, mohlo se začít.

Alex ve své tiché a chladné kuchyňce postavila na stůl vysokou sklenici a křehkou vinnou sklenku. Opatrně lila do vysoké sklenice minerální vodu v pokojové teplotě, dokud nedostoupila až k okraji. Pak nalila chlazené bílé víno, dobrý ryzlink, přesně k rysce vinné sklenky, a vrátila lahev zpátky do dveří ledničky, kde cinkla o dalších pět identických lahví.

Voda byla důležitá. Jakékoli silnější pití než slabé pivo nebo ležák zbavilo tělo více vlhkosti, než kolik mu dávalo, a dehydratace byla nebezpečná. Alex každé odpoledne začínala a končila vysokou sklenicí vody pokojové teploty. Poslední dva roky se několikrát týdně v noci pomočovala, ale závažnou dehydratací trpěla jen málokdy.

Dvě lahve, někdy tři. Většinou bílé, ale o studených odpoledních doma to bylo červené. Muselo to být doma.

Když stál Matt naposled ve dveřích jejich domu, měl v ruce letní bundu a zimní kabát, a Alex mu s naprostou jistotou řekla, že svoje pití „zvládá“ tak, jako svůj stav zvládá diabetik.

Alexiny rituály a rutiny začaly zasahovat do všeho. Nezatratit kontrolu a snažit se udržet kariéru, to si žádalo za oběť cokoliv. Na to, aby zvládala manželství, natožpak si ho užívala, už jí nic nezbylo.

Alex nečekala, že bude v osmadvaceti letech rozvedená. Pro většinu lidí v tomhle věku se i manželství jako takové teprve příkrádá na životní obzor.

Chápala, proč jí Matt opustil. Pořád čekal a čekal na nějaký náznak, že se to s ní zlepší, že si vybere jeho a společný život namísto pití. Ale jí vlastně nikdy nenapadlo změnit se. I když měla „všechny důvody“, aby toho nechala. Tohle prostě bylo to, kým byla a co dělala.

Setkali se během „týdne nových studentů“ na Southamp- tonské univerzitě, i když ani jeden z nich by ten příběh nedokázal vyprávět. Paměť obou dvou začínala až pár týdnů po začátku prvního semestru. To už spolu napevno chodili a každý den se budili ze společné kocoviny

Pití stmelilo jejich vztah, ale nebylo to všechno. Pro Matta časem přestalo být pití tak důležité. Mluvili a smáli se, ve svých oborech (on v kriminologii, ona v anglické literatuře) si vedli strašně dobře, zčásti díky zuřivým diskusím, zčásti díky soutěživosti. Už od toho prvního měsíce byli *oni*. Ne on nebo ona, vždycky oni.

Od toho absolutního rozsudku uplynuly už téměř dva roky a ona pořád automaticky říkala „my“, bylo to její fatální zájmeno.

Každý den odpoledne, dřív než se jejich rtů dotkla první sklenice, si Alex vypínala telefon. Už dávno zrušila svůj účet na facebooku, odstranila z internetu všechny digitální otisky, které by jí mohly přimět posílat v opilosti zprávy Mattovi, jeho bratrům, přátelům, svým bývalým kolegům, komukoli.

Pro odpoledne měla Alex jen několik pravidel: žádné telefonáty, žádné e-maily, žádné nákupy. Tehdy, v tom tmavém

prostoru mezi vážným pijákem a funkčním alkoholikem, žádná pravidla neexistovala. Pobavení redaktoři dostávali veselé i roztřesené návrhy. Citlivé telefonické rozhovory se měnily v katastrofální a hemžily se urážkami. Alex likvidovala svá přátelství e-maily psanými velkými písmeny, které prozrazovaly skutečnost. Spontánně utrácela celé kontokorenty ze svých účtů. A dělala i daleko horší věci.

Teď to bylo lepší. Měla napůl pravidelnou práci a vlastní dům. Dokonce začala běhat.

Nejméně jednou týdně plánovala vlastní smrt a psala koncept shovívavého dopisu na rozloučenou pro Matta a dítě, které nikdy neplánovala, dítě, které nikdy nebudou mít.

Sedla si ke stolu a otevřela svůj notes Moleskine.

„Amy Stevensonová.“

Alex měla příběh, a to daleko zajímavější než ten, který jí původně v redakci uložili, aby ho napsala.

Jacob

8. září 2010

Jacob svoji ženu miloval, většinou si tím byl jistý, ale když pětáctyřicet minut bez přestávky mluvila o rozšíření, které nepotřebovali a které si nemohli dovolit, tížily ty lži jeho svědomí o něco méně.

Díval se, jak Fiona hýbe pusou a rezolutně formuluje slova. Bylo jich prostě tolik, tolik zatracených slov, že splývaly dohromady do neutuchajícího šumu.

Její růžová ústa teď sloužila výhradně k mluvení. Jak to bylo dlouho, co ty rty změkly kvůli polibku? Nebo co mu zašeptaly něco sladkého do ucha?

„Posloucháš mě vůbec?“ Zuřivé hnědé oči se naplnily slanou vodou, připravenou bez varování vystoupit z břehů. Jak dlouho už to bylo, co se navzájem rozesmávali tak, až jim z koutků očí tekly slzy?

„Jasně že tě poslouchám.“ Jacob odstrčil svoji napůl dojedenu misku cereálií a zoufale se snažil nebýt navenek rozčilený ani pasivně agresivní ani neporušovat žádné další nepsané zlaté pravidlo.

Když se Jacob a Fiona poprvé setkali, mluvili o všem. No, skoro o všem. Ona ho fascinovala, vždycky toho měla tolik co říct, a on to rád poslouchal.

Když spolu chodili, zápasili, žertovali, povídali si až do rána. O svatební noci své manželství nenaplnili, zabalili

se navzájem do slov, dokud si neuvědomili, že už je ráno. Fioniny nohy byly zamotané ve vlečce slonovinově bílých šatů, obličej je bolely od smíchu i usmívání a probralo je z toho rozpoložení teprve slunce.

Ale Fiona se přestala ptát na Jacobovu práci, přestala očekávat, že jí bude něco říkat. Teď se hádali kvůli hloupým domácím tématům a jinak skoro nepromluvili.

Kdy se to stalo? Na začátku těhotenství? Předtím?

Rozhodně byla Fiona v tu dobu hrozně zaměřená na data ovulace a optimální polohy, ale pořád to byla ona, pořád se smáli a povídali si.

Tohle bylo víc než jen nezáměrem.

Předtím ho Fiona vyslýchala, ptala se, kdo, kde, kdy, co – na schůzích a sociálních aktivitách. Kombinovala to, co jí řekl, s daty z diáře, předešlými konverzacemi, obleky, které si vybral, ledabylými poznámkami.

„Takže kdo přesně jde na ten vánoční večírek? Jak to, že ne manželky a přítelkyně? Normálně to jsou manželky a přítelkyně... jdou tam teda aspoň nějaké manželky a přítelkyně?“

Možná už jí to nezajímalo. Fioně v břiše rostl malý klenot a na ničem jiném jí nezáleželo. Což ale odporovalo té Fioně, do které se Jacob zamiloval, té Fioně, kterou si vzal. A i navzdory všemu tlaku, co k otěhotnění vedl, byl Jacob bez sebe šťastím, když se před mnoha měsíci na té osudové tyčince objevila druhá modrá čára. Vyděšený, ale bez sebe šťastím.

Když teď seděl u nudného snídaňového stolu, díval se, jak se jeho žena potácí. Její smysl pro rovnováhu se posledních pár týdnů zhoršoval, jak se jí břicho začalo s novou naléhavostí nafukovat.

Jacob si povzdechl. Veškerá konverzace v poslední době vedla k tomuto tématu: k té malé pekelné kuchyni.

Rozšíření kuchyně vyřeší všechno: problém se skladovacím prostorem, obtížný přístup k zahradě, to, kde mít kočárek, napětí na Středním východě.

To nové rozšíření bylo všechno. A jestli ho Fiona nedostane, bez ohledu na to, jak nemožné byly součty, svět vybuchne. Nemohl si být vůbec jistý, jestli v tom břiše, které je jako z kresleného seriálu, hnízdí opravdu jeho dítě a ne tikající časovaná bomba.

Dvojdomek ze třicátých let ve Wallington Grove, Tunbridge Wells, vypadal jako palác, když se tam před pouhými dvěma lety nastěhovali. Chtělo to obezřetnost, odříkání a přesčasy, aby ušetřili na zálohu, a novomanželé se shodli na tom, že nejméně tři roky se musejí soustředit především na práci a na plat, že musejí krmit tu mašinerii. Fiona absolutně souhlasila, že hypotéka je vysoká – bude vyžadovat dva platy na plný úvazek, aby ji mohli splácet – a že každý z nich musí odvést svůj díl.

O nějakých osmnáct měsíců později, po soustředěné kampani, která přecházela od subtilní k usazené, se začali snažit o dítě a skoro okamžitě ho počali. A děťátko teď potřebovalo rozšíření kuchyně.

„Fi, podívej, je mi to líto, nesnažím se být hnusný, ale už musím vážně jít. Mám dneska nějaké vážně ošklivé schůze a jde mi z toho hlava kolem.“

„Jasně,“ řekla, „to je jedno.“

Na nic víc se neptala. Proč se teď nemohla ptát na něco víc?

Oba museli jít. Fiona musela pracovat jako grafická návrhářka a Jacob musel jít do nemocnice, kde nepracoval.

Amy

18. července 1995

Amy se připásala na sedadle spolujezdce a podívala se na něj. Všiml si, že se dívá, a usmál se jen krátce, koutky jeho úst sebou jen tak škubly, a pak už zase sledoval silnici. Když řadil, vyhrnul jí dlaní sukni, aby odhalil větší kus stehna, a jí se zachvěla ramena.

Amy nebyla na tak přímou pozornost zvyklá. Když Jake sbíral odvalu, chodil kolem horké kaše, dokud nezačala být frustrace v její hlavě tak hlasitá, že první tah musela udělat ona. To, co doopravdy chtěla, čím si byla docela jistá, bylo, aby po ní někdo toužil. Aby ji doopravdy chtěl. Aby se někdo prostě *chopil vedení*.

Dívala se na ruku, která jí svírala koleno, zatímco jeho oči byly upřené přímo před sebe na silnici. Z límečku košile mu vykukovaly tmavé chlupy a nehty měl zastřižené do dokonale rovných linií.

Ještě před několika týdny byl jejím rytířem v zářícím brnění. Vynořil se za rohem a odvedl ji pryč od toho ztraceného chlapa. Jake už byl tehdy pryč, projel kolem pevně připásaný na zadním sedadle auta svojí mámy. Její kamarádky odešly a něčemu se přitom chechtaly a ona zůstala sama a musela proběhnout kolem toho pošuka a jeho proseb. Už zase. Amy mu nadávala a řekla mu, aby ji nechal na pokoji. Nakonec se stáhl, něco syčel pod vousy a kopal do silnice uvolněné kousky šterku. Její ramena poklesla se směsí úlevy a lítosti a po tváři se jí řinuly horké slzy.

A potom se objevilo její tajemství, přímo tam na ulici poblíž její školy, bylo smělé a vysoké a kráčelo směrem k ní. Dal jí ruku kolem pasu a zavedl ji do průjezdu, odhrnul jí vlasy z očí a zeptal se: „Copak je? Můžu ti nějak pomoci?“

„Můj táta,“ řekla a začala brečet.

„Co je s tvým tátou?“ zeptal se a něžně jí zvedl bradu tak, aby se mokré oči dívaly nahoru na jeho zamračenou tvář.

„Ubližuje ti?“

„Ne,“ zavzlykala, „ne, nic takového. Já s tátou nežiju.“ Utřela si oči špičkami prstů. „Bob je můj otčím. Já mluvím o svém pravém tátovi.“

„Poslouchej, otcové jsou zakomplexovaná zvířata. Ty za to nemůžeš, jasné? Nech mě, ať tě svezu domů a můžeš mi o tom všechno povědět. Dobře, Amy?“

„Dobře.“

Otevřel dveře spolujezdce a ona se sesula na sedadlo.

Toho dne se jí ani nedotkl, a ona si nepřála nic jiného, než aby to udělal.

Alex

8. září 2010

Když se Alex Daleová probudila, necítila nohy a na čele měla lepkavý pot. Nepamatovala si, že by z postele shodila deku, ale ta teď ležela mezi matrací a stěnou.

Ležela na té straně, která byla blíž dveřím. Na „Mattově straně“.

V opuštěném prostoru vedle ní zel tmavý mokrý ovál, který byl čpavě cítit. Alex na sobě měla vršek od pyžama, ale ne spodek, ten ležel ve zmuchlané vlhké hromádce na prostěradle o kus dál. Vůbec si nepamatovala, že by si pyžamo oblékala nebo svlékala.

Alex už se nestyděla, bylo to příliš běžné, než aby na to pořád reagovala. Dokud situaci správně „zvládala“, tak v její posteli nikdo nebyl a ona si tedy nemusela dělat starosti, že se před ním ztrapnila.

Ranní rutina svlečení postele, vyhození podložky Dry-Nites, strčení všeho ostatního do pračky, přidání dvojitě dávky aviváže, nahý přechod zpátky nahoru do koupelny, aby si umyla nohy flanelovou žínkou... to už bylo normální. Autopilot.

Než si mohla vymyslet nějakou výmluvu, natáhla si na stále ještě vlhkou kůži běžecské oblečení, popadla lahev s vodou, zastrčila klíč do podprsenky a vyběhla ze dveří.

Dát jednu nohu před druhou, a potom druhou před první. Pokud to dokázala udělat jednou, dokázala to dělat půl hodiny.

Jak tak před ní narůstalo ráno, pomalu a stálým tempem běžela po úzkých chodničkách svého tichého koutku Tunbridge Wells. Z cesty jí uskakovali malí pejskové a ona skákala do silnice, aby se vyhnula kočárkům-sportákům, ze kterých visely tašky s věcmi na přebalování a jiné „zbraně“.

Už to absolvovala všechno: 5 km, 10 km, půlmaratóny. Ale maratón, ten nikdy. Maratóny si zaslouhovaly respekt. Strízlivost. Když trénovala nebo závodila, běhala pomalu a stálým tempem, nesoupeřila s nikým kromě své touhy přestat. Její jméno bylo uvedené na stovkách výsledků závodů. Alexandra Daleová, starší žena bez příslušnosti.

Když se Alex vrátila domů a vysprchovala se, udělala si k snídani ztracená vejce na toustu. Oběd bude tekutý a večere lehká. Někdy byla „večeře“ cokoli, co dokázala utrhout rukama a nacpat si to do pusy, zatímco se potácěla v kuchyni.

V 10:20 Alex zajela se svým polem na parkoviště Královské nemocnice v Tunbridge Wells a našla si místo v nejuzdálenějším rohu, ve stínu starého dubu. Zůstala sedět v autě a zahrabala ve své kabelce, užívala si tu vůni pravé kůže, která ji přivítala.

Ted' svůj stav celkem úspěšně zvládala, ale rozvod před dvěma lety způsobil, že spadla z vagónu² přímo doprostřed kolejí, a tři nebo čtyři týdny tam zůstala.

Několik záchvatů utrácení zpustošilo poslední úspory, než se jí konečně podařilo znovu chopit otěží. Kabelka od Chloé Paddingtonové byl jeden opilecký nákup na Net-a-Porter, kterého zas tolik nelitovala – byla krásná.

Alex zbledla, když sklopila zrcátko na straně řidiče, aby odrazilo její šedavý obličej. Vetřela si do nažloutlé kůže plnou hrst hydratačního krému a namalovala si zdravou

barvu. Přidala na své ostré lící kosti růž a pomocí růžovo-hnědé palety očních stínů oklamala zrcadlo, aby si myslelo, že má vřelé, jiskrné oči a ne černé díry.

Lesk na rty, pudr, make-up – byla připravená dělat svou práci.

„Alex, tolik vám děkuji za vaši trpělivost, je mi líto, že jsme předchozích pár domluvených schůzek museli zrušit.“

Spiš tak pět schůzek, pomyslela si Alex, zatímco se vřele usmála a potřásla doktoru Haynesovi rukou.

Jeho ruce byly dokonalé ruce lékaře: chladné a měkké.

„To není problém, vím, že máte spoustu práce.“

Doktor Haynes, přední expert na vegetativní stavy, tiše zavřel dveře a ukázal na ošoupané kožené křeslo před svým stolem pokrytým papíry.

Alex si sedla a nadskočila, když se z díry v čalounění se zatroubením vyřinul vzduch.

Kancelář doktora Haynese byla profesionálním ekvivalentem ložnice teenagera. Na propadlé kancelářské židli v koutě ležela hromada opuštěného a zmuchlaného oblečení. Na polici stál ve vratké pozici CD přehrávač: šuplík na cédéčko vysunutý jako otevřená pusa. Stěny byly poseté různými certifikáty a cenami, ale křivě pověšené rámečky braly jakémukoli chvástání vítr z plachet.

Na tmavém dřevěném stole stál zaprášený laptop se zamotaným kabelem a rámečkem s fotografií obrácenou k Alex zadní stranou. Hromady a hromady papíru se kymácely jako zfušované mrakodrapy.

Náhle si Alex uvědomila, že zírala, zatímco doktor Haynes seděl a čekal, a tak se pustila do blábolů, které si připravila.

„Doktore Haynesi...“

„Říkejte mi Petere.“

Usmála se. „Petere, nemocnice byla natolik laskavá, že mi poslala váš životopis, a o vaší práci jsem si pochopitelně něco přečetla. Ale ráda bych věděla, co vás pohání, abyste zkoumal právě tuto oblast medicíny?“

Peter Haynes vydechl a opřel se ve svém ošoupaném koženém křesle. Podíval se Alex do očí a zhluboka se nadechl, pak zvedl obě ruce za hlavu a sevřel si do dlaní temeno.

Alex věděla, že doktorovi je jedenačtyřicet let, ale vypadal starší. Pod krví podlitýma očima měl hluboké rýhy a jeho oční víčka v barvě holubí šedi byla průsvitná. Vlasy, napůl kudrnaté, napůl rovné, vypadaly, jako by mu na hlavě sedělo morče a zarývalo drápky do obličeje.

„Jde o to, Alex, že já o své práci vlastně nepřemýšlím jako o nějaké oblasti medicíny, kterou je třeba zkoumat. Myslím si, že jde spíše o zkoumání lidí. To je důležité, protože lidé jsou důležití, a člověk se nestane lékařem, pokud si necení lidského života.“

Alex přikývla a pokynula mu, aby pokračoval.

„To, co teď dělám, mě fascinuje, protože to zpochybňuje naše chápání hranice mezi vědomím a smrtí.“

Když mluvil, šhubání a trapné grimasy, kterými prokládal nezávaznou konverzaci, zmizely. Peter Haynes znovu spustil ruce a protáhl si prsty na poškrábaném stole.

Alex si říkala, jestli měl tenhle monolog připravený předem. Jí to bylo jedno, hlavně když dostane citáty, které potřebuje, a bude moci přejít k tomu, aby se začala vyptávat na Amy Stevensonovou.

„Když přijde na téma chápání mysli, jsou naše znalosti mizerné. Nemyslím teď psychologii, myslím základní biologii mozku a to, jak řídí chování, myšlení a komunikaci. Je tu tolik toho, co nevíme, a přitom jakmile někdo ztratí schopnost komunikovat způsobem, který jsme prozkoumali, je pro nás ztracený.“

Oheň v Peterových očích pohasl, sesul se v křesle a zdálo se, že se dívá skrz Alex ke dveřím.

„Je pravda, že asi čtyřicet procent diagnóz vegetativního stavu je nesprávných?“ zeptala se Alex v naději, že bude moci předvést, že se připravovala.

„Ach, čísla, vy novináři jste posedlí čísla do titulků,“ pohrdavě mávl rukou.

„To nevíme. Ale víme, že velká část lidí, kterým se říkálo ‚rostliny‘, má ve skutečnosti funkční mysl. Možná pětina, možná víc. Jenže na každého vědce, který si myslí, že je to pětina, najdete dalšího, který celou tu zatracenou myšlenku odmítá.“

„Moc ráda bych pochopila, jak vlastně rozpoznáváte jejich komunikaci. Říkáte, že dokážou komunikovat, ale ne tím způsobem, na jaký jsme zvyklí. Tak jak tedy jejich komunikace vypadá?“

„No, jsou schopní myslet a jsou také schopní chtít tyto myšlenky vysílat. Je to něco trochu podobného jako počítačový intranet – víte, co myslím slovem ‚intranet‘?“

„Ano,“ řekla Alex a doufala, že to vysvětlení bude vyžadovat jen zevrubné základní chápání.

„Dobrá, takže v intranetu se přesouvají informace a vy můžete s těmito daty – nebo vzpomínkami, myšlenkami – interagovat, ale nemůžete je sdílet mimo intranet. Je to uzavřená smyčka, chcete-li.“

„Rozumím,“ řekla Alex.

Doktor se odmlčel. „Skutečně? Ano, tedy, tito pacienti mají data, mají vzpomínky a mají síť myšlenek, které jim v mysli poletují. Jenom je prostě nedokážou sdílet mimo tu uzavřenou smyčku. Takže je na nás, prominete-li mi tu nataženou analogii, abychom se do této sítě nabourali a uviděli na vlastní oči, jak funguje.“

„A to děláte jak?“

„Pomocí skenů mozku – převážně MRI. Podíváme se na mozky pacientů v klidu a snímáme, které části se rozsvěčují. Obvyčně jich bývá velice málo. Takže potom začneme ten mozek žádat o různé věci. Žádáme ho, aby si něco představoval a vzpomínal. Žádáme o jednoduché věci, které by snadno zvládl třeba i jen slabě fungující mozek s trochou každodenních vzpomínek. Někdy, zvláště u mladších pacientů, kteří byli poměrně nedávno aktivní, žádáme, aby si představili hraní nějakého sportu, například tenisu.“

„A tohle dokážou všichni pacienti?“

„Ne. A je to opravdu smutné, když vidíte, že jsou všechna světla zhasnutá. Ale na druhou stranu, neumíte si představit tu čirou radost, když vidíte údajně vegetativní mozek, jak se rozsvěčuje a vykazuje představitivost, paměť a ochotu účastnit se. A víte, Alex, právě kvůli tomu to dělám.“

„A můžete se napojit na nějaké jejich originální myšlenky a vzpomínky, nebo se jenom díváte, jak reagují na podněty?“

„No, to je právě ta opravdu vzrušující část, zvláště pro rodiny pacientů. Jakmile jednou identifikujeme několik různých částí mozku a zjistíme, jak v nich generovat reakce, můžeme začít klást otázky. Řekneme jim, aby si představili, jak hrají tenis, když chtějí říct ‚ano‘, nebo že leží v teplé vodě, když chtějí říct ‚ne‘. V podstatě s námi mohou vést konverzaci, i když jen jednoduchou.“

„To je neuvěřitelné. A to všichni pacienti, kteří vykazují tuhle kognitivní funkci, dokážou takhle komunikovat?“

„To bohužel ne, vlastně to dokáže velice málo pacientů, ale čím lépe tomu procesu rozumíme, tím více můžeme pomáhat ostatním.“

Alex se kousla do rtu a tepající krev jí pomohla soustředit myšlenky. „Petere, ráda bych se zeptala na jednoho vašeho konkrétního pacienta. Když jsem se byla posledně

podívat na oddělení, všimla jsem si, že tu léčíte Amy Stevensonovou.“

Podívala se na jeho tvář, zda tam nenajde nějaké známky reakce, ale stále nesla netečný výraz.

„Jsem stejně stará jako Amy,“ pokračovala Alex, „a vyrostla jsem tu, takže teď si na její únos velice živě vzpomínám. Je mi to trapné přiznat, ale předtím jsem na ni úplně zapoměla.“

„To je normální,“ přerušil ji doktor. „Všechno, co může život udělat, je tyto pacienty obejít a pokračovat dál.“

„No, ano, hádám, že ano... Ale když jsem odsud tuhle odcházela, musela jsem pořád myslet na Amy a na její situaci. Moc ráda bych napsala další článek, pokračování tohoto tématu, věnovaný jejímu případu. A ráda bych vám nebo vašemu personálu položila několik otázek ohledně Amyina příběhu.“

Alex zadržela dech.

„To by teoreticky nebyl problém,“ odmlčel se a vrhl krátký pohled na dveře. „Ale to, co vám můj personál o Amy může říct, je značně omezené, protože je, stejně jako každý jiný pacient, chráněna lékařským tajemstvím.“

„Nemám zájem hrabat se ve špíně nebo trápit její rodinu. Vlastně, jestli máte kontakt na její rodiče, také bych s nimi moc ráda mluvila.“

Doktor Haynes upřel na Alex pohled. Poněkud zmateně naklonil hlavu a řekl: „Amy žádnou rodinu nemá.“

Alex se opřela v křesle. Doufala, že nemocniční personál zafunguje jako prostředník a pomůže jí s nalezením příbuzných.

„Ale vzpomínám si, že ve zprávách byla její matka. Co se s ní stalo?“

Peter náhle vstal, takže kolečka jeho křesla ostře zaskřípala.

„Její matka už před lety zemřela, nedlouho po tom útoku na Amy. Možná rok...“

„Aha... Aha, to je mi líto,“ řekla Alex jako výraz soustrasti nenamířený na nikoho, „a co její nevlastní otec?“

„To netuším. Ale kdyby vás obvinili z pokusu zabít svou nevlastní dceru, zůstala byste?“

Doktor si nebral servítky, ale měl naprostou pravdu, jen velmi málo rodin dokázalo přežít, když je něco připravilo o dítě, natož pak takovým způsobem.

„Bylo by možné, abyste jejím nejbližším příbuzným předal můj kontakt?“ zeptala se Alex a sáhla do kabelky pro navštívenku.

„Amy vlastně žádné nejbližší příbuzné nemá. Zodpovědnost za ni nese nemocnice, a v konečném důsledku místní úřady.“

Čím víc se Alex dozvíдалa, tím zdrceněji se cítila. Amy byla normální zdravá dospívající dívka, která šla ze školy domů k rodině.

„Bože, to je prostě tak smutné,“ vyhrkla Alex. „Hádám, že ve své práci přestáváte být na takové detaily citlivý?“

Peter Haynes se sunul ke dveřím, evidentně už myslel na práci, ale zdálo se, že tohle ho urazilo. „Nemyslím si, že by člověk přestal být citlivý. Já rozhodně ne. Jsou týdny, kdy se chci zamknout ve své kanceláři, abych těm detailům nemusel čelit.“

Ale udržujete věci ve škatulkách. To je nutné, jinak by člověk nemohl pořádně dělat svoji práci. Předpokládám, že být reportérkou je vlastně dost podobné, z psychologického hlediska...“

Alex chtěla dát jasně najevo, že vlastně reportérka není, ale rozmyslela si to.

„Co vám o Amy říct *můžu*,“ pokračoval doktor Hayes, „je, že samostatně dýchá, má období bdělosti a spánku,

není napojená na výživovou trubičku a zaregistrovali jsme u ní určitý stupeň mozkové aktivity, který ukazuje, že není ‚mozkově mrtvá‘, jak ji tisk s oblibou označoval.“

Alex to načmárala do svého notesu. „A dělala ty pokusy s ano a ne a s tenisem?“

Peter Haynes se mírně zamračil. „Zkoušeli jsme to. Zaregistrovali jsme schopnost představování, ale reakce jejího mozku byly poněkud nesourodé. Začínala být extrémně vystresovaná. Rozhovor přes MRI sken byste s ní rozhodně dělat nemohla, jestli se ptáte na tohle. Ne v jejím současném stavu.“

„Ne, to mě vlastně vůbec nenapadlo. Chci říct, bylo by úžasné, kdyby to šlo, ale chápu, jestli to nejde.“

„Nejde to,“ řekl důrazně. „Teď máme návštěvy, které přicházejí a sedají si u pacientů a mluví na ně, a zdá se, že to na Amy nějaký malý efekt má, ale prošla si tak vysokou úrovní traumatu, že jsme na ní mnoho dalších testů neprováděli. Pořád to bereme pomalu, protože je náchylná k šoku. A to, že nemá žádné nejbližší příbuzné, věci také zpomaluje.“

Na doktorově opasku cosi ostře zabzučelo.

„Promiňte, Alex, ale shánějí mě v jiné části nemocnice.“

„Opravdu oceňuji, že jste mi věnoval čas. Dám vám vědět, až ten článek vyjde.“

Když Alex znovu Peterovi potřásla dokonale suchou a hladkou rukou, přemýšlela, jestli někdy čte, co se o něm píše, jestli si přečte její článek o Amy Stevensonové. Pokud se jí ho podaří vydat... Pokud se jí ho podaří napsat.

Doktor vyrazil opačným směrem a Alex se vydala na Amyino oddělení dřív, než to mohla sama sobě rozmluvit.

Doktorova kancelář ležela ve středu spleti chodbiček, které nakonec vyústily do hlavní chodby. Lesklé podlahy vrzaly pod každým krokem a pach chemické dezinfekce

na ruce Alex šimral v nose. Raději ani nepočítala, kolik nemocných lidí tu právě teď leží a kašle a stěžuje si do toho jediného bloku teplého vzduchu.

Když Alex došla k tlustým dvoukřídlym dveřím „vegetativního oddělení“, kápala si do dlaně pořádnou dávku dezinfekce, takže jí tam ležela jak porce kečupu. Pomalu a opatrně si ji vetřela do kůže.

Pak otevřela dveře, prošla kolem prázdné recepce a tiše, po špičkách, došla k otevřeným dveřím kanceláře. Lehce na ně zaklepala a počkala, než sestry uvnitř dokončí svou konverzaci. Z rádia se linuly místní dopolední zprávy. Žoviální hlas ohlásil zatčení hledaného násilníka, výsledky úspěšné akce, která měla získat peníze pro školu, a jak dlouho potrvají rozsáhlé práce na silnici A21.

Asi tak po minutě zaklepala ještě jednou. Nakonec, právě když znovu sevřela ruku v pěst, aby zaklepala naposled, vyšla jedna ze sester ven.

„Á, omlouvám se, měla jste zaklepat,“ řekla sestra nadzory tomu, že se dívala přímo na Alexinu rozvírající se pěst.

Alex se pokusila nakouknout do kanceláře, aby zjistila, jestli tam je ta manažerka oddělení, se kterou se tu setkala posledně, ale nikde ji neviděla.

„Myslím, že se ještě neznáme. Jsem Alex Daleová, novinářka. Už jsem tu byla, protože píšu o práci doktora Haynese.“

„Já jsem Gillian Radsonová a netušila jsem, že na mém oddělení dnes budou novináři,“ odpověděla sestra a našpulila rty.

„Právě jsem skončila rozhovor s doktorem Haynesem a on souhlasil, že můžu napsat článek o jedné z vašich pacientek, Amy Stevensonové.“

„To si u něj budu muset ověřit,“ odpověděla sestra.

„Jistě,“ řekla Alex, „ale když už jsem tady, říkála jsem si, jestli bych si k Amy nemohla sednout?“

„V tuto chvíli už u ní někdo je.“

Alex se pokusila nahlédnout do rohové kóje, ale sloupky stály na úplně špatných místech. „Myslela jsem, že nemá žádné příbuzné?“

Sestra Radsonová si založila tlusté ploché ruce do vesty: „Tohle není příbuzný. Je to jeden z našich přísedících.“

„To jsou dobrovolníci. Chodí sem a tráví čas s pacienty,“ povzddechla si nad Alexiným prázdným výrazem.

„Aha, dobrá. Možná bych mohla mluvit s ním?“ navrhla Alex a otevřela své krví podlité oči tak široce a nevinně, jak to jen dokázala.

Vycítila však, že sestřina odpověď zní ne, a že kdyby mohla mluvit zcela otevřeně, řekla by spíš něco jako: „Odprejskni.“

„Počkejte tady,“ odfrkla nakonec, „dojdu se zeptat.“

Sestra Radsonová se vydala se svým vypouklým břichem, zakrytým těsnou bezpohlavní pruhovanou modrou uniformou, k Amyině kóji. Alex ji pomalu a opatrně následovala, aby jasně viděla na Amyiny závěsy – všimla si, že v mezeře pod plentou podupává mužská noha.

Sestra zprudka odtáhla závěs a Alex viděla, že na posteli sedí vysoký muž s pískovými vlasy a drží Amy za ruku. Měl modrou mikinu a na krku mu visela cedulka, jaké nemocnice dávala návštěvníkům. Když Amyinu ruku pustil, sestra se sklonila, aby mu něco pošeptala do ucha. Potom oba současně vrhli pohled na Alex. Sestra přešla zpět k Alex, která se teď snažila tvářit nenuceně.

Možná zvažovala, jestli si má stěžovat, že se Alex pohnula ze svého původního místa, ale nakonec zavrtěla

hlavou: „Je mi líto, ale on říká, že jeho dobrovolná práce zde je osobní a že by s vámi raději nemluvil.“

„Nemohla bych si s ním jen rychle promluvit a vysvětlit mu, že s ním můžu udělat rozhovor i anonymně?“

„Ne, podívejte...“, Sestra se zhluboka nadechla a jen tak tak držela svou podrážděnost. „To bohužel nebude možné. Věnuje svůj čas z dobroty srdce... je to milý člověk.“ Pomalu převalovala slova v ústech. „Nebudu riskovat jeho dobrou vůli tím, že nechám lidi, aby ho obtěžovali, když řekl ne.“

Alex věděla, kdy to vzdát. Dala sestře svou navštívenku, aby ji předala přísedícímu, jen tak pro všechny případy, a vyklouzla z oddělení. Stejně už bylo skoro poledne a ona se musela vrátit domů.

Jacob

8. září 2010

Jacobovi bušilo srdce. Seděl u Amy příliš dlouho, to věděl. Přesto ale nečekal, že ta vlezlá sestra tak najednou odtáhne závěsy.

Doufal, že nebylo moc vidět, jak držel Amy za ruku. To s většinou pacientů, u kterých sedával, nedělal.

Jacob tak nenápadně, jak jen mohl, vyvlékl Amyinu ruku ze své a položil ji na postel; ležela tam dlaní vzhůru, s ohnutými prsty.

Gillian Radsonová byla plná své obvyklé nadutosti: „Omlouvám se, že obtěžuju, ale je tu nějaká novinářka a chce s vámi mluvit,“ funěla.

Jacob se pořád ještě zotavoval z toho náhlého vyrušení. „Že se mnou chce mluvit novinářka? Proč by se mnou chtěla mluvit novinářka?“

„Nebojte se,“ uklidňovala ho sestra, „píše článek o jednom z doktorů a zajímá ji příběh téhle pacientky. Chtěla si k Amy sednout, ale já jsem jí vysvětlila, že jste u ní vy. A tak požádala, aby mohla mluvit s vámi.“

Jacob i sestra v nenacvičené synergii vrhli pohled na novinářku.

Na tohle Jacob absolutně nebyl připravený. Zíral na sestru a čekal, až mu řekne, co má dělat.

„Nebojte se, nemusíte s ní mluvit, můžu se jí zbavit,“ usmála se sestra Radsonová.